

Súd: Okresný súd Stará Ľubovňa
Spisová značka: 2C/159/2016
Identifikačné číslo súdneho spisu: 8516202500
Dátum vydania rozhodnutia: 03. 04. 2017
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: Mgr. Danko Majdáková
ECLI: ECLI:SK:OSSL:2017:8516202500.2

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Stará Ľubovňa sudkyňou Mgr. Dankou Majdákovou v spotrebiteľskom spore žalobkyne: X. X. I., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom XX. B. XXX/XX, XXX XX U. O., prechodne bytom O. X, XXX XX U. O., právne zastúpená JUDr. Igorom Šafrankom, advokátom, advokátska kancelária so sídlom ul. Sov. Hrdinov 163/66, 089 01 Svidník proti žalovanému: POHOTOVOSTĚ, s.r.o., so sídlom Pribinova 25, 811 09 Bratislava, IČO: 35 807 598, v konaní o vydanie bezdôvodného obohatenia vo výške 480 eur s prísl., takto

rozhodol:

I. Žalovaný je p o v i n n ý vydať žalobkyni bezdôvodné obohatenie v sume 480 eur s 8,05 % ročným úrokom z omeškania od 12.1.2017 do zaplatenia, do troch dní od nadobudnutia právoplatnosti tohto rozsudku.

II. Súd u r č u j e , že zmluvná podmienka v Zmluve o úvere číslo XXXXXXXXXX zo dňa 27.11.2012 uzavretá medzi žalobkyňou a žalovaným uvedená v bode 10 Všeobecných podmienkach poskytnutia úveru v znení: „Dlžník uznáva dlžnú sumu vrátane poplatku v celej výške na základe tejto zmluvy ako svoj záväzok voči veriteľovi čo do dôvodu a výšky tak, ako je uvedené v tejto zmluve a zaväzuje sa ju uhradiť v mesačných splátkach tak, ako je to uvedené na prvej strane tejto zmluvy. Tretina poplatku predstavuje dohodnutý úrok a zvyšné dve tretiny zahŕňajú náklady na vypracovanie a uzatvorenie zmluvy o úvere spolu so všetkou administratívou s tým spojenou“ je n e p r i a t e ľ n á .

III. V prevyšujúcej časti súd žalobu z a m i e t a .

IV. Žalobkyňa má nárok na náhradu trov konania v rozsahu 100%.

odôvodnenie:

1. Žalobkyňa žalobou doručenou súdu dňa 30.6.2016 žiadala aby súd zaviazal žalovaného na vydanie bezdôvodného obohatenia zo spotrebiteľskej zmluvy vo výške 480 eur a príslušenstvom a určil, že zmluvná podmienka v Zmluve o úvere č. XXXXXXXXXX z 27.11.2012 v bode 10. Všeobecných podmienok je neprijateľná.

2. Žalobu odôvodnila tým, že dňa 27.11.2012 uzatvoril so žalovanou spoločnosťou zmluvu o spotrebnom úvere č. XXXXXXXXXX na základe jej bol poskytnutý úver vo výške 1600,- eur za poplatok 480,- eur, ktorý sa zaviazala splatiť 2 splátkami po 1 040 eur. Žalovanému na predmetnom úvere zaplatila sumu 2 080 eur. Poplatok vo výške 480 eur je z 2/3 tvorený nákladmi na vypracovanie a uzatvorenie zmluvy o úvere, spolu so všetkou administratívou s tým spojenou (čl. 10 Všeobecných podmienok poskytnutia úveru). Rozsudkom Okresného súdu Prešov, sp. zn. 11C/42/2012 z 13.9.2013 súd rozhodol, že zmluvná podmienka v úverovej zmluve o tejto časti poplatku predstavuje neprijateľnú zmluvnú podmienku, čo potvrdil KS Prešov rozhodnutím sp. zn. 5Co/219/2013 z 21.8.2014. Ďalej

poukázala na skutočnosť, že predmetný úver je úžernícky, pretože v časti ročnej úrokovej sadzby odporuje dobrým mravom keď pri úvere 1 600 eur je ročná úroková sadzba vo výške 60 %. Právne nárok posúdila ako nárok na vydanie bezdôvodného obohatenia o ktorom sa dozvedela od združenia na ochranu občana spotrebiteľa v mesiaci apríl 2016. Vo vzťahu k objektívnej premlčacej dobe poukázala na úmyselné konanie žalovaného, vedúceho k jeho bezdôvodnému obohateniu na úkor spotrebiteľa, čo má z následok desaťročnú objektívnu premlčaciu lehotu, čo potvrdzuje ustálená rozhodovacia prax napr. rozhodnutie KS Prešov sp. zn. 21Co/72/2014 z 19.3.2015 a iné.

3. Žalobkyňa navrhla vykonanie dokazovania listinnými dôkazmi, ktoré k žalobe pripojila a to: zmluvou o úvere č. XXXXXXXXXX z 27.11.2012, splátkovým kalendárom, priemernými úrokovými mierami za rok 2012, prehlásením združenia.

4. Súd doručil žalovanému žalobu s výzvou na vyjadrenie a súčasne ho poučil o jeho procesných právach a povinnostiach.

5. Žalovaný v písomnom vyjadrení doručenom súdu dňa 25.1.2014 v prvom rade namietol neexistenciu naliehavého právneho záujmu v zmysle § 137 písm. c) C.s.p. na určení bezúročnosti a bezpoplatnosti zmluvy. Ďalej tvrdil, že predmetný úver nie je úverom spotrebiteľským v zmysle zákona č. 129/2010 Z.z., pretože v zmysle § 1 ods. 3 písm. l) spotrebiteľským úverom nie sú: úver, ktorý sa musí splatiť v lehote nepresahujúcej tri mesiace a majú sa naň vzťahovať ustanovenia Obchodného zákonníka. Namietol premlčanie s odôvodnením, že tak subjektívna ako aj objektívna premlčacia lehota v celom rozsahu uplynula dňa 28.12.2015, čo predstavuje deň uhradenia úveru a teda aj koniec zmluvného záväzku. V závere rázne odmietol, aby z jeho strany došlo k bezdôvodnému obohateniu.

6. Na výzvu súdu žalovaný doložil úverovú zmluvu z 27.11.2012, Všeobecné podmienky poskytnutia úveru, splátky a pokuty.

2C/159/2016

- 3 -

7. Pojednávania sa žalobkyňa a žalovaný nezúčastnili, svoju neúčasť ospravedlnili, preto súd v súlade s § 180 C.s.p. pojednával v ich neprítomnosti.

8. Právny zástupca žalobkyne na pojednávaní na podanej žalobe trval, poukázal na skutočnosť, že zmluvnú podmienku, ktorú žiadajú vyhlásiť za neprijateľnú bola za neprijateľnú vyhlásená už niekoľkými rozhodnutiami súdov. Ďalej poukázala na skutočnosť, že úverová zmluva neobsahuje obsahové náležitosti podľa zákona o spotrebiteľských úveroch ako napr. adresu predávajúceho, na ktorej môže spotrebiteľ uplatniť reklamáciu, termín konečnej splatnosti úveru, RPMN, úrokovú sadzbu, preto žalobkyňa bola povinná vrátiť žalovanému len skutočne poskytnuté plnenie, keďže zaplatila viac, žiada vydať bezdôvodné obohatenie v žalovanej sume. Ďalej poukázala na skutočnosť, že žalobkyňa so žalovaným uzatvorila v priebehu jedného kalendárneho roka spolu štyri úverové zmluvy, kópie ktorých súčasne predložila z 15.10.2012, 4.1.2013 a 18.7.2013 a aj preto ide o spotrebiteľský charakter zmlúv, na ktoré by sa mal vzťahovať zákon o spotrebiteľských úveroch.

9. Súd vykonal dokazovanie sa s obsahom listinných dôkazov doložených stranami sporu na základe čoho ustálil tento skutkový stav:

10. Žalobkyňa uzatvorila so žalovaným zmluvu o úvere č. XXXXXXXXXX dňa 27.11.2012. Súdu bolo doručená ťažko čitateľná kópia úverovej zmluvy (čl. 5 spisu). Na základe tejto zmluvy žalovaný poskytol žalobkyňi úver vo výške 1 600,- eur, žalobkyňa sa zaviazala zaplatiť žalovanému túto sumu zvýšenú o príslušný poplatok vo výške 480 eur, t.j. celkovú čiastku 2080,- eur v 2 mesačných splátkami po 1040,- eur, počnúc dňom 23.12.2012.

11. V zmluve je označené, že dlžník prehlasuje, že finančné prostriedky sú poskytované na iný účel. Súd z obsahu zmluvy zistil, že sa jedná o typovú zmluvu, keď tlačivo - formulár označený ako Zmluva o úvere je rozdelené vertikálne na niekoľko častí, s možnosťou vpisovania konkrétnych údajov o spotrebiteľovi a úvere, jeho výške, výške poplatku, celkovú čiastku, počet a výška splátok, ďalej údaje o ručiteľovi. Vyhlásenie dlžníka o tom, že sa oboznámi a súhlasí s obsahom tejto zmluvy o úvere, ako aj s obsahom plnomocenstiev v nej uvedených a súhlasí so Všeobecnými podmienkami poskytnutia

úveru, ktoré sú na zadnej strane tejto zmluvy, nemá k nim žiadne výhrady a zaväzuje sa ich dodržiavať. V spodnej časti tlačiva je priestor pre podpis mandatára a dlžníka, posledný rámček obsahuje potvrdenie o prevzatí peňažnej hotovosti. Opačná strana Zmluvy o úvere, ktorá bola ako listinný dôkaz predložená súdu neobsahuje Všeobecné podmienky poskytnutia úveru. Predmetná úverová zmluva podľa zistení súdu neobsahuje údaje ako je výška RPMN, výška priemernej RPMN, výška úveru, rozpis splátok na istinu, úroky a poplatky, termín konečnej splatnosti úveru a pod.

12. Ako vyplýva z obsahu zmluvy žalobkyňa bola dňa 27.11.2012 suma 1600 eur vyplatená v hotovosti, čo potvrdil svojim podpisom na Zmluve o úvere. Zo splátok a pokút (čl. 7 spisu) vyplýva, že žalobkyňa predmetnú úverovú zmluvu č. XXXXXXXXXX splatila v sume 2 080 eur dvomi splátkami po 1 040 eur a to dňa 23.12.2012 a 23.1.2013.

2C/159/2016

- 4 -

13. Podľa prehľadu priemerných úrokových mier úverov (čl.8 spisu) bola priemerná úroková miera nových obchodov pri spotrebiteľských úveroch so splatnosťou do 1 roka v novembri 2012 vo výške 9,13 %.

14. Strany sporu v priebehu necelého roka t.j. od októbra 2012 do júla 2013 uzatvorili štyri zmluvy o úvere a to dňa 15.10.2012 na sumu 1 000 eur, dňa 27.11.2012 na sumu 1600 eur (predmetom konania) dňa 4.1.2013 na sumu 2 700 eur a dňa 18.7.2013 na sumu 3 500 eur.

15. Podľa Prehlásenia Združenia na ochranu občana spotrebiteľa HOOS z 2.5.2016 pod zn. H 113/6 (čl. 9 spisu) mal súd preukázané, že žalobkyňa v januári telefonicky kontaktovala združenie a v apríli 2016 združenie oboznámili žalobkyňu s judikatúrou SD EÚ ako aj o náležitostiach spotrebiteľských zmlúv, o neprimeraných odplatách a úrokoch za úvery, ktoré sú v rozpore s dobrými mravmi.

16. Na základe takto ustáleného skutkového stavu súd právne posúdenie:

17. Podľa § 137 C.s.p. žalobou možno požadovať, a) aby sa rozhodlo najmä o splnení povinnosti, b) nároku na usporiadanie práv a povinností strán, ak určitý spôsob usporiadania vzťahu medzi stranami vyplýva z osobitného predpisu, c) určení, či tu právo je alebo nie je, ak je na tom naliehavý právny záujem; naliehavý právny záujem nie je potrebné preukazovať, ak vyplýva z osobitného predpisu, alebo d) určení právnej skutočnosti, ak to vyplýva z osobitného predpisu.

18. Podľa § 3 ods. 1 Občianskeho zákonníka (ďalej len Obč. zák.) výkon práv a povinností vyplývajúcich z občianskoprávných vzťahov nesmie bez právneho dôvodu zasahovať do práv a oprávnených záujmov iných a nesmie byť v rozpore s dobrými mravmi.

19. Podľa § 39 Obč. zák. neplatný je právny úkon, ktorý svojím obsahom alebo účelom odporuje zákonu alebo ho obchádza alebo sa prieči dobrým mravom.

20. Podľa § 41 Obč. zák. ak sa dôvod neplatnosti vzťahuje len na časť právneho úkonu, je neplatnou len táto časť, pokiaľ z povahy právneho úkonu alebo z jeho obsahu alebo z okolností, za ktorých k nemu došlo, nevyplýva, že túto časť nemožno oddeliť od ostatného obsahu.

21. Podľa § 52 ods. 1 Obč. zák. spotrebiteľskou zmluvou je každá zmluva bez ohľadu na právnu formu, ktorú uzatvára dodávateľ so spotrebiteľom.

22. Podľa § 52 ods. 2 Obč. zák. ustanovenia o spotrebiteľských zmluvách, ako aj všetky iné ustanovenia upravujúce právne vzťahy, ktorých účastníkom je spotrebiteľ, použijú sa vždy, ak je to na prospech zmluvnej strany, ktorá je spotrebiteľom. Odlišné zmluvné dojednania alebo dohody, ktorých obsahom alebo účelom je obchádzať tohto ustanovenia, sú neplatné.

2C/159/2016

- 5 -

23. Podľa § 52 ods. 3 Obč. zák. dodávateľ je osoba, ktorá pri uzatváraní a plnení spotrebiteľskej zmluvy koná v rámci predmetu svojej obchodnej alebo inej podnikateľskej činnosti.

24. Podľa § 52 ods. 4 Obč. zák. spotrebiteľ je osoba, ktorá pri uzatváraní a plnení spotrebiteľskej zmluvy nekoná v rámci predmetu svojej obchodnej činnosti alebo inej podnikateľskej činnosti.

25. Podľa § 53 ods. 1 Obč. zák. spotrebiteľské zmluvy nesmú obsahovať ustanovenia, ktoré spôsobujú značnú nerovnováhu v právach a povinnostiach zmluvných strán v neprospech spotrebiteľa (ďalej len "neprijateľná podmienka"). To neplatí, ak ide o zmluvné podmienky, ktoré sa týkajú hlavného predmetu plnenia a primeranosti ceny, ak tieto zmluvné podmienky sú vyjadrené určito, jasne a zrozumiteľne alebo ak boli neprijateľné podmienky individuálne dojednané.

26. Podľa § 53 ods. 2 Obč. zák. za individuálne dojednané zmluvné ustanovenia sa nepovažujú také, s ktorými mal spotrebiteľ možnosť oboznámiť sa pred podpisom zmluvy, ak nemohol ovplyvniť ich obsah.

27. Podľa § 53 ods. 3 Obč. zák. ak dodávateľ nepreukáže opak, zmluvné ustanovenia dohodnuté medzi dodávateľom a spotrebiteľom sa nepovažujú za individuálne dojednané.

28. Podľa § 53 ods. 5 Obč. zák. neprijateľné podmienky upravené v spotrebiteľských zmluvách sú neplatné.

29. Podľa § 53 ods. 6 Obč. zák. ak predmetom spotrebiteľskej zmluvy je poskytnutie peňažných prostriedkov, nesmie odplata podstatne prevyšovať odplatu obvykle požadovanú na finančnom trhu za spotrebiteľské úvery v obdobných prípadoch. Pri posudzovaní obdobnosti prípadov sa prihliada najmä na finančnú situáciu spotrebiteľa, spôsob a mieru zabezpečenia jeho záväzku, objem poskytnutých peňažných prostriedkov a lehotu splatnosti.

30. Podľa § 100 ods. 1 Obč. zák. právo sa premlčí, ak sa nevykonalo v dobe v tomto zákone ustanovenej (§ 101 až 110 <<http://www.epi.sk/zz/1964-40/vsetky-znenia>>). Na premlčanie súd prihliadne len na námietku dlžníka. Ak sa dlžník premlčania dovoľá, nemožno premlčané právo veriteľovi priznať.

31. Podľa § 107 ods. 1 Obč. zák. právo na vydanie plnenia z bezdôvodného obohatenia sa premlčí za dva roky odo dňa, keď sa oprávnený dozvie, že došlo k bezdôvodnému obohateniu a kto sa na jeho úkor obohatil.

32. Podľa § 107 ods. 2 Obč. zák. najneskôr sa právo na vydanie plnenia z bezdôvodného obohatenia premlčí za tri roky, a ak ide o úmyselné bezdôvodné obohatenie, za desať rokov odo dňa, keď k nemu došlo.

2C/159/2016

- 6 -

33. Podľa § 451 ods. 1 Obč. zák. kto sa na úkor iného bezdôvodne obohatí, musí obohatenie vydať.

34. Podľa § 451 ods. 2 Obč. zák. bezdôvodným obohatením je majetkový prospech získaný plnením bez právneho dôvodu, plnením z neplatného právneho úkonu alebo plnením z právneho dôvodu, ktorý odpadol, ako aj majetkový prospech získaný z nepoctivých zdrojov.

35. Podľa § 456 Obč. zák. predmet bezdôvodného obohatenia sa musí vydať tomu, na úkor koho sa získal. Ak toho, na úkor koho sa získal, nemožno zistiť, musí sa vydať štátu.

36. Podľa § 458 ods. 1 Obč. zák. musí sa vydať všetko, čo sa nadobudlo bezdôvodným obohatením. Ak to nie je dobre možné, najmä preto, že obohatenie spočívalo vo výkonoch, musí sa poskytnúť peňažná náhrada.

37. Systém ochrany zavedený Smernice Rady 4. 93/13/EHS z 5. apríla 1993, ktorá bola implementovaná do Slovenského právneho poriadku vychádza z myšlienky, že spotrebiteľ sa v porovnaní s predajcom alebo dodávateľom nachádza v znevýhodnenom postavení, pokiaľ ide o vyjednávaciu silu, ako aj o úroveň informovanosti (rozsudok Banco Espanol de Crédito).

38. Podľa § 1 ods. 3 písm. l/ zákona č. 129/2010 Z.z. o spotrebiteľských úveroch a o iných úveroch a pôžičkách pre spotrebiteľov v znení platnom ku dňu uzatvorenia zmluvy (k 27.11.2012) ďalej len ZoSÚ spotrebiteľským úverom nie sú: úver, ktorý sa musí splatiť v lehote nepresahujúcej tri mesiace.

39. Podľa § 24 ZoSÚ na iných veriteľov a na zmluvy o úvere alebo pôžičke, ktor nie sú spotrebiteľským úverom a ktoré sú poskytované inými veriteľmi spotrebiteľom, sa vzťahujú ustanovenia § 2,3 a 4, § 9 ods. 1 a 2, § 6 až 8, § 11, 12, 14, 16,17,19,23 a 25 tohto paragrafu.

40. Podľa § 9 ods. 1 ZoSÚ zmluva o spotrebiteľskom úvere musí mať písomnú formu. Každá zmluvná strana dostane najmenej jedno jej vyhotovenie v listinnej podobe alebo na inom trvanlivom médiu, ktoré je dostupné spotrebiteľovi.

41. Podľa § 9 ods. 2 ZoSÚ zmluva o spotrebiteľskom úvere okrem všeobecných náležitostí podľa Občianskeho zákonníka musí obsahovať tieto náležitosti:

42. druh spotrebiteľského úveru,

43. c) adresu predávajúceho, na ktorej môže spotrebiteľ uplatniť reklamáciu alebo sťažnosť,

44. dobu trvania zmluvy o spotrebiteľskom úvere a termín konečnej splatnosti spotrebiteľského úveru,
2C/159/2016

- 7 -

45. úrokovú sadzbu spotrebiteľského úveru, podmienky, ktoré upravujú jej uplatňovanie, index alebo referenčnú úrokovú sadzbu, na ktorý je výška úrokovej sadzby spotrebiteľského úveru naviazaná, ako aj časové obdobia, v ktorých dochádza k zmene výšky úrokovej sadzby spotrebiteľského úveru, podmienky a spôsob vykonania tejto zmeny; ak sa za rôznych podmienok uplatňujú rôzne úrokové sadzby spotrebiteľského úveru, uvádzajú sa tieto informácie o všetkých uplatniteľných úrokových sadzbách spotrebiteľského úveru,

46. j) ročnú percentuálnu mieru nákladov a celkovú čiastku, ktorú musí spotrebiteľ zaplatiť, vypočítané na základe údajov platných v čase uzatvorenia zmluvy o spotrebiteľskom úvere; uvedú sa všetky predpoklady použité na výpočet tejto ročnej percentuálnej miery nákladov,

47. k) výšku, počet a termíny splátok istiny, úrokov a iných poplatkov, prípadné poradie, v ktorom sa budú splátky priraďovať k jednotlivým nesplateným zostatkom s rôznymi úrokovými sadzbami spotrebiteľského úveru na účely jeho splatenia,

48. y) priemernú hodnotu ročnej percentuálnej miery nákladov na príslušný spotrebiteľský úver platnú k dňu podpisu zmluvy o spotrebiteľskom úvere, zverejnenú podľa § 21 ods. 2 za príslušný kalendárny štvrtrok; platnou priemernou hodnotou ročnej percentuálnej miery nákladov na príslušný spotrebiteľský úver pri zmluvách o spotrebiteľskom úvere uzatvorených do 15 kalendárnych dní po zverejnení priemernej hodnoty ročnej percentuálnej miery nákladov za príslušný kalendárny štvrtrok je priemerná hodnota ročnej percentuálnej miery nákladov na príslušný spotrebiteľský úver za predchádzajúci kalendárny štvrtrok.

49. Podľa § 11 ods. 1 ZoSÚ poskytnutý spotrebiteľský úver sa považuje za bezúročný a bez poplatkov, ak a. zmluva o spotrebiteľskom úvere nemá písomnú formu podľa § 9 ods. 1 a neobsahuje náležitosti podľa § 9 ods. 2 písm. a) až k), r) a y) a § 10 ods. 1,

b. je v zmluve o spotrebiteľskom úvere uvedená nesprávne ročná percentuálna miera nákladov v neprospech spotrebiteľa.

50. Podľa § 559 ods. 1 Obč. zák. splnením dlh zanikne.

51. Podľa § 563 Obč. zák. ak čas splnenia nie je dohodnutý, ustanovený právny predpisom alebo určený v rozhodnutí, je dlžník povinný splniť dlh prvého dňa po tom, čo ho o plnenie veriteľ požiadal.

52. Podľa § 517 ods. 1 veta prvá, ods. 2 Obč. zák. dlžník, ktorý svoj dlh riadne a včas nesplní, je v omeškaní. Ak ide o omeškanie s plnením peňažného dlhu, má veriteľ právo požadovať od dlžníka popri plnení úroky z omeškania, ak nie je podľa tohto zákona povinný platiť poplatok z omeškania, výška úrokov z omeškania a poplatku z omeškania ustanovuje vykonávací predpis.

2C/159/2016

- 8 -

53. Podľa § 10c Nariadenia vlády č. 87/1995 Z.z. ak záväzkový vzťah vznikol pred 1.februárom 2013, výška úrokov z omeškania sa riadi podľa predpisov účinných k 31. januáru 2013 aj za dobu omeškania po 31. januári 2013.

54. Podľa § 3 ods. 1, 2 Nariadenia vlády 87/1995 Z.z., výška úrokov z omeškania je o 8 percentuálnych bodov vyššia ako základná úroková sadzba Európskej centrálnej banky platná k prvému dňu omeškania s plnením peňažného dlhu. Ak sa počas trvania omeškania zmení základná úroková sadzba Európskej centrálnej banky a ak je to pre veriteľa výhodnejšie, výška úrokov z omeškania je o 7 percentuálnych bodov vyššia ako základná úroková sadzba Európskej centrálnej banky platná k prvému dňu príslušného kalendárneho polroka, v ktorom trvá omeškanie; táto základná úroková sadzba Európskej centrálnej banky sa použije počas celého tohto polroka.

55. Podľa § 298 ods. 2 C.s.p. ak súd určil niektorú zmluvnú podmienku v spotrebiteľskej zmluve alebo v iných zmluvných dokumentoch súvisiacich so spotrebiteľskou zmluvou za neplatnú z dôvodu neprijateľnosti takej zmluvnej podmienky, nepriznal plnenie dodávateľovi z dôvodu takej zmluvnej podmienky alebo mu na základe takej zmluvnej podmienky uložil povinnosť vydať spotrebiteľovi bezdôvodné obohatenie, nahradiť škodu alebo zaplatiť primerané finančné zadost'účinenie súd aj bez návrhu výslovne uvedie vo výroku rozsudku znenie tejto zmluvnej podmienky, ako bolo dohodnuté v spotrebiteľskej zmluve alebo v iných zmluvných dokumentoch súvisiacich so spotrebiteľskou zmluvou.

56. Podľa § 217 ods. 1 prvá veta C.s.p. pre rozsudok je rozhodujúci stav v čase jeho vyhlásenia.

57. Vzhľadom na uvedené súd právne uzatvára:

58. Predmetom konania sú dva nároky žalobkyne 1/ nárok na plnenie t.j. na vydanie bezdôvodného obohatenia v sume 480 eur, ktorá predstavuje rozdiel medzi skutočne poskytnutou sumou žalobkyňi zo strany žalovaného, t.j. sumu 1600 eur a sumou, ktorú žalobkyňa zaplatil žalovanému to je suma 2080 eur. 2/ nárok na určenie neprijateľnosti zmluvnej podmienky upravenej v bode 10. Všeobecných podmienok, ktoré sú súčasťou úverovej zmluvy.

59. Spotrebiteľský charakter záväzkového občianskoprávneho vzťahu.

60. Je nepochybné, že účastníci konania uzavreli zmluvu o úvere. Uvedený typ zmluvy je upravený v Obchodnom zákonníku a patrí medzi tzv. absolútne obchody. Na druhej strane je tiež nepochybné, že žalobkyňa v danom prípade vystupovala ako fyzická osoba, ktorá pri uzavretí zmluvy nekonala v rámci predmetu svojej obchodnej činnosti alebo inej podnikateľskej činnosti, teda ako spotrebiteľa, kým žalovaný pri poskytovaní úveru vystupoval v rámci svojej podnikateľskej činnosti, teda ako dodávateľ. Predmetný záväzkovo-právny vzťah je založený spotrebiteľskou zmluvou, ktorá je regulovaná osobitnou právnou úpravou obsiahnutou v Občianskom zákonníku (citované ustanovenia § 52 a násl.) Ide o typický občianskoprávny vzťah

2C/159/2016

- 9 -

a niet dôvodu nechrániť dobromyseľnosť spotrebiteľa - žalobkyne vychádzajúcu z dôvery v objektívne občianske právo.

61. Ustanovenie § 53 Obč. zák. vychádza z toho, že predovšetkým spotrebiteľ v dobrej viere uzatvára zmluvu s dodávateľom, od ktorého očakáva, že vzhľadom na jeho podnikanie a ponúkaný tovar a služby koná profesionálne a oproti spotrebiteľovi so znalosťou ponúkaného tovaru a služieb, čo zodpovedná poctivému prístupu k podnikaniu. Citované zákonné ustanovenie vyjadruje snahu, aby dodávateľ v spotrebiteľských zmluvách pristupoval k tvorbe podmienok v súlade s dobrými mravmi. Je nutné zdôrazniť, že spotrebiteľ v súčasných podmienkach štandardizácie produktov bežnej spotreby, ako aj zmluvných podmienok, má iba fiktívnu možnosť ovplyvniť podstatu zmluvných podmienok, ktoré sú mu zo strany dodávateľa predložené, pričom často vzhľadom na ich rozsiahlosť a použitú právnu terminológiu nemá možnosť, či už vôbec prečítať ale bo pochopiť ich obsah. Ochrana spotrebiteľa sa týka formulárových zmlúv, ktoré sú uzatvárané na základe formulovaného zmluvného formulára, ktorý má dodávateľ vopred pripravený a ktorý používa v dvoch alebo viacerých prípadoch, pričom spotrebiteľ spravidla obsah zmluvy nemení.

62. Na predmetnú úverovú zmluvu sa v zmysle citovaného ustanovenia § 24 zákona č. 129/2010 ZoSÚ vzťahujú aj ustanovenia § 9 ods. 1, 2 ako aj § 11 uvedeného zákona a to aj napriek tomu, že úver sa musel splatiť v lehote nepresahujúcej tri mesiace (§ 1 ods. 3 písm. l), pretože ide o úver, ktorý je veriteľom poskytnutý spotrebiteľovi.

63. Súd sa nestotožnil s tvrdením žalovaného uvedené v písomnom vyjadrení, že účastníci uzatvorili tzv. „nepomenovanú zmluvu“, jednoznačne ide o úverovú zmluvu, ktorej dlžníkom je spotrebiteľ. Keďže dlžník je spotrebiteľ úverová zmluva musí obsahovať náležitosti úverovej zmluvy upravené v § 9 ZoSÚ.

64. Jednou z náležitostí zmluvy o spotrebiteľskom úvere v čase podpisu zmluvy medzi stranami sporu boli údaje o: druhu spotrebiteľského úveru, údaje o sprostredkovateľovi, ktorý uzavrel so žalobkyňou úverovú zmluvu, dobe trvania zmluvy a termíne konečnej splatnosti spotrebiteľského úveru, úroková sadzba spotrebiteľského úveru, ročná percentuálna miera nákladov (ďalej len RPMN), výška, počet a termíny splátok istiny, úrokov a iných poplatkov, prípadne poradie, v ktorom sa budú splátky priradovať k jednotlivým nesplateným zostatkom, priemernú hodnotu RPMN. Ide o údaje, ktoré majú napomôcť spotrebiteľovi zorientovať sa v množstve ponúk od rôznych inštitúcií poskytujúcich úvery a porovnať si cenu toho ktorého úveru. V zmluve o úvere, ktorá je predmetom súdneho konania uvedené údaje chýbajú.

65. Absenciu týchto údajov zákon č. 129/2010 Z.z. v ustanovení § 11 (ktoré sa vzťahuje aj na úvery, ktoré sa musia splatiť v lehote nepresahujúcej tri mesiace) sankcionuje tým, že úver sa považuje za bezúročný a bez poplatkov, teda dlžník je povinný vrátiť veriteľovi iba sumu, ktorá mu bola skutočne poskytnutá (bez poplatkov, úrokov a podobne).

2C/159/2016

- 10 -

Žalovaný je nebankovým subjektom pôsobiacim na finančnom trhu v Slovenskej republike, ako taký je si vedomý toho, aké právne predpisy regulujú jeho činnosť a neuvedenie zákonom požadovaných náležitostí, ktoré sú vyššie rozvedené, je nepochybne úmyselným porušením zákona. Za takéhoto stavu súd dospel k záveru, že spotrebiteľský úver sa považuje za bezúročný a bez poplatkov, teda žalobkyňa bola povinná zaplatiť žalovanému iba sumu, ktorú skutočne od žalovaného obdržala.

66. Námietka premlčania. Žalovaný vzniesol námietku premlčania s odôvodnením, že nárok žalobkyne je premlčaný v subjektívnej aj objektívnej lehote dňom 28.12.2015, čo predstavuje deň uhradenia úveru a teda aj koniec zmluvného záväzku.

67. Podľa § 107 ods. 1 Obč. zák. právo na vydanie plnenia z bezdôvodného obohatenia sa premlčí za dva roky odo dňa, keď sa oprávnený dozvie, že došlo k bezdôvodnému obohateniu a kto sa na jeho úkor obohatil (subjektívna premlčacia lehota) najneskôr sa právo na vydanie na bezdôvodného obohatenia

premlčí za tri roky, a ak ide o úmyselné obohatenie, za desať rokov odo dňa, keď k nemu došlo § 107 ods. 2 Obč. zák. (objektívna premlčacia lehota).

68. Pokiaľ ako deň zániku záväzku by súd považoval deň uvádzaný žalovaným v písomnom vyjadrení (čl. 28 spisu) deň 28.12.2015, pričom žaloba bola doručená súdu dňa 30.6.2016 k premlčaniu by nedošlo ani v subjektívnej ani v objektívnej lehote (subjektívna by uplynula 28.12.2017 a objektívna 28.12.2018). Súd mal však z listín preukázané, že k zániku záväzku, t.j. k splateniu úveru došlo dňa 23.1.2013, potom trojročná objektívna lehota by uplynula 23.1.2016 a dvojročná subjektívna dňa 23.1.2015.

69. Súd mal preukázané, že žalobkyňa sa o vzniku bezdôvodného obohatenia dozvedela najneskôr v január 2016 (čl. 9 spisu) kedy telefonicky kontaktovala združenie zoberajúce sa ochranou spotrebiteľov - Združenie na ochranu občana spotrebiteľa HOOS. Žalobu doručenu súdu dňa 30.6.2016 sa žalobkyňa dôvodne domáha vydania bezdôvodného obohatenia, v jej prípade subjektívna dvojročná premlčacia doba v zmysle citovaného ustanovenia (§ 107 ods. 1 Obč. zák.) neuplynula (dozvedela s v januári 2016 žalobu podala na súd v júni 2016).

70. Vo vzťahu k objektívnej premlčacej dobe podľa už citovaného ustanovenia (§ 107 ods. 2 Obč.zák.) súd dodáva, že žalovaný ako nebankový subjekt pôsobiaci na finančnom trhu musel vedieť, že neuvedenie v úverovej zmluve v ktorej ako dlžník vystupuje spotrebiteľ údajov v zmysle § 9 ods. 2 ZoSÚ (ako doba trvania zmluvy a termíne konečnej splatnosti spotrebiteľského úveru, úroková sadzba spotrebiteľského úveru, ročná percentuálna miera nákladov (ďalej len RPMN) výška, počet a termíny splátok istiny, úrokov a iných poplatkov, prípadne poradie, v ktorom sa budú splátky priraďovať k jednotlivým nesplateným zostatkom a priemernú hodnotu RPMN) má za následok, že tento sa považuje za bezúročný a bez poplatkov a od spotrebiteľa nemôže veriteľ požadovať úrok alebo poplatky. Žalovaný ktorý pôsobí na finančnom trhu musel o týchto skutočnostiach vedieť, prinajmenšom s nimi musel byť uzrozumený

2C/159/2016

- 11 -

a toto svedčí, že zo strany žalovaného ide o úmyselné bezdôvodné obohatenie, ktoré sa premlčuje v 10 ročnej premlčacej dobe (§107 ods. 2 Obč. zák.).

71. Rovnaký právny názor vyslovil napr. Krajský súd v Prešove v rozsudku zo dňa 6.3. 2013, sp. zn. 3Co//41/2012-151 v ktorom odvolací súd nad rámec uvedeného odôvodnenia o včasnosti podania žaloby poukazuje aj na formu zavinenia vzniku bezdôvodného obohatenia, ktorá priamo súvisí s otázkou premlčania.

72. V tejto súvislosti je právne významné to, že rešpektovanie princípu „ignorantia iuris non excusat“ (neznalosť zákona neospravedlňuje) v spotrebiteľských vzťahoch zo strany dodávateľa (poskytovateľa, podnikateľa) treba vyžadovať v najvyššej možnej miere (porovnaj uznesenie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky zo dňa 16.1.2013, sp. zn. 6NCdo/9/2012). Je dôvodne preto predpokladať, že žalovaný minimálne vedel, že neuvedením zákonom vyžadovaných obsahových náležitostí - údajov v zmysle § 9 ZoSÚ priamo v zmluve nastane zákonom predpokladaná sankcia, t.j. že veriteľ (žalovaný) nebude môcť od dlžníka (žalobkyne) žiadať úrok z úveru a iné poplatky a pre prípad, že tak urobí, bol s uvedenou zákonnou sankciou uzrozumený (dolus indirectus, tzv. nepriamy úmysel). Jeho konanie preto nemožno hodnotiť inak ako konanie zamerané na získanie bezdôvodného obohatenia bez právneho dôvodu, minimálne s nepriamym úmyslom získať majetkový prospech. Zákonodarca pri úmyselnom bezdôvodnom obohatení počíta s desaťročnou objektívnou premlčacou dobou, ktorá sa počíta odo dňa, keď k nemu došlo (§107 ods. 2 Obč. zák.).

73. To, že dlhodobé ignorovanie zákonnej povinnosti uvádzať napr. ročnú percentuálnu mieru nákladov je nevyhnutné hodnotiť ako úmyselne konanie zamerané na získanie bezdôvodného obohatenia bez právneho dôvodu bolo potvrdené aj rozhodnutiami Okresného súdu v Žiari nad Hronom sp.zn. 12C 203/2014, 12C 116/2014, ďalej rôznymi senátmi Krajského súdu v Prešove sp.zn. 7Co 84/2011, 3Co 178/2013, 3Co 89/2011, 16Co/57/2016 z 27.10.2016, 3Co/243/2016 z 2.2.2017.

74. Vzhľadom na uvedené súd konštatuje, že v súdnej veci ide o 10- ročnú objektívnu premlčaciu dobu.

75. Žalovaný nijakým spôsobom nepreukázal že od momentu keď sa žalobkyňa dozvedela o vzniku bezdôvodného obohatenia (január 2016) o tom kto sa na jej úkor obohatil, do momentu podania žaloby (jún 2016) v predmetnej veci márne uplynulá dvojročná subjektívna lehota.

76. Žalovaný ako dátum kedy sa žalobkyňa podľa neho mala údajne dozvedieť o vzniku bezdôvodného obohatenia a o tom kto sa na jej úkor obohatil uviedol deň 28.12.2015 (deň uhradenia úveru a teda zánik záväzku) v takom prípade by bola zachovaná tak subjektívna ako aj objektívna premlčacia lehota (žaloba doručená 30.6.2016).

77. Súd nemá dôvod neveriť žalobkyni, že sa o bezdôvodnom obohatení dozvedela najneskôr v januári 2016 kedy telefonicky kontaktovala združenie na ochranu

2C/159/2016

- 12 -

spotrebiteľov, čo vyplýva aj z prehlásenia Združenia na ochranu občana spotrebiteľa HOOS z 2.5.2016 (čl. 9 spisu). Pričom žalovaný ako dátum kedy sa žalobkyňa o existencii bezdôvodného obohatenia uvádza dátum 28.12.2015 (deň v rámci plynutia subjektívnej premlčacej lehoty).

78. Súd má za to, že žalobkyňa si uplatnila svoje právo v dvojročnej subjektívnej dobe. Bolo by absurdné aby žalobkyňa platila niečo, čo vie, že je nezákonné, čo predstavuje bezdôvodné obohatenie na strane príjemcu. To, že platila svedčí skôr o tom, že bol presvedčená o tom, že adresát má nárok na plnenie, je nelogické platiť niekomu dobrovoľne bezdôvodné obohatenie. Súd má za to, pre začiatok plynutia subjektívnej premlčacej doby sa vyžaduje skutočná (preukázaná) a nielen predpokladaná vedomosť, v tejto súvislosti súd poukazuje na uznesenie Najvyššieho súdu Českej republiky z 27.3.2007 sp. zn. 33Odo/306/2005... podľa ktorého sa pre začiatok plynutia subjektívnej premlčacej doby na uplatnenie práva na vydanie neoprávnene získaného majetkového prospechu (teraz bezdôvodného obohatenia - poznámka autora) vyžaduje skutočná, a nielen predpokladaná vedomosť oprávneného o tom, kto na jeho úkor získal majetkový prospech. Obdobný záver zaujal Najvyšší súd Českej republiky v rozsudkoch zo dňa 31.8.2000 sp.zn. 25Cdo 2581/98 a zo dňa 27.3.2003 sp. zn. 33Odo 766/2002 ako aj rozsudku z 25.4.2001 sp.zn. 33Cdo 3003/99. Z hľadiska posúdenia začiatku plynutia dvojročnej subjektívnej premlčacej doby podľa § 107 ods. 1 Obč. zák. je teda rozhodujúci okamih, kedy sa oprávnený v konkrétnom prípade skutočne dozvie o tom, že došlo na jeho úkor k získaniu bezdôvodného obohatenia a kto ho získal. Inak povedané pre začiatok plynutia subjektívnej premlčacej doby na uplatnenie práva na vydanie bezdôvodného obohatenia sa vyžaduje skutočná (preukázaná) a nielen predpokladaná vedomosť oprávneného. K tomu dochádza vtedy, keď oprávnený zisti také skutkové okolnosti, ktoré mu umožnia uplatniť právo žalobou na súde, ďalej rozhodnutie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 5Cdo 121/2009 zo dňa 23.2.2011 pre začiatok plynutia subjektívnej premlčacej doby je rozhodný deň, kedy sa oprávnený v konkrétnom prípade skutočne dozvie o tom, že došlo na jeho úkor k získaniu bezdôvodného obohatenia a kto ho získal. Pre záver dozvedieť sa o tom, že došlo k bezdôvodnému obohateniu a o tom, kto ho získal, je vždy rozhodujúce zistenie skutkového stavu v konkrétnom prípade, ďalej uznesenie Ústavného súdu Slovenskej republiky III.US 413/2013-9 v ktorom Ústavný súd konštatuje pritom správne zdôraznil, že subjektívna premlčacia lehota podľa § 107 ods. 1 zákona č. 40/1964 Zb. Občiansky

zákoník v znení neskorších predpisov začína plynúť vtedy, keď sa oprávnený dozvedel o skutkových okolnostiach z ktorých možno vyvodiť, kto sa na jeho úkor bezdôvodne obohatil a v akej výške.

79. Súčasťou práva na spravodlivý proces je právna istota účastníkov ktorá znamená aj to, že súdy v identických prípadoch rozhodujú rovnako, uvedené vyplýva aj z uznesenia Najvyššieho súdu Slovenskej republiky zo dňa 24.11.2014 sp. zn. 5ECdo/192/2014 ...aj keď právne závery všeobecných súdov obsiahnuté v ich rozhodnutiach nemajú v právnom poriadku Slovenskej republiky charakter precedensu, ktorý by ostatných sudcov rozhodujúcich v obdobných veciach zaväzoval rozhodnúť identicky, napriek tomu protichodné právne závery vyslovené v analogických prípadoch neprispievajú k

2C/159/2016

- 13 -

naplneniu hlavného princípu právnej istoty ani k dôvere v spravodlivé súdne konanie (obdobne napr. 4US/49/06, III.US 300/06). Podobne aj ESLP v rozsudku Beian proti Rumunsku konštatuje, že je v rozpore s princípom právnej istoty, ak súd v obchodných veciach rozhodne odlišne, pričom úlohou Najvyššieho súdu je usmerňovať takéto rozhodnutia. Vychádzajúc z faktu, že princípy právneho štátu si princípmi ústavnými a preto je súd (sudca) nimi viazaný, je jeho povinnosťou rešpektovať princíp právnej istoty a zabezpečiť jeho uplatnenie v rozhodovacej činnosti.

80. Vzhľadom na uvedené súd ustálil, že žalobkyňa sa nároku na vydanie bezdôvodného obohatenia domáha v rámci plynutia premlčacej lehoty tak subjektívnej ako aj objektívnej a preto námietka premlčania vznesená žalovaným je nedôvodná.

81. K námietke žalovaného týkajúcej sa neexistencie naliehavého právneho záujmu súd dodáva, že prvým nárokom je nárok na vydanie bezdôvodného obohatenia, teda žaloba na plnenie v zmysle § 137 písm. a) C.s.p. Druhým výrokom žalobkyňa žiada určiť neprijateľnosť zmluvnej podmienky, teda domáha sa určenia právnej skutočnosti v zmysle § 137 písm. d) C.s.p. k uvedenému súd dodáva, že určenie takejto právnej skutočnosti vyplýva priamo zo zákona (§ 53 Obč. zák.) Takýmto určením sa naplňuje cieľ Smernice Rady č. 93/13/EHS z 5.4.1993 o nekalých podmienkach v spotrebiteľských zmluvách zabrániť neustálemu používaniu neprijateľnej zmluvnej podmienky. V tejto súvislosti súd odkazuje na rozsudok KS Prešov sp. zn. 6Co/29/2016 z 24.1.2017, ktorý sa zaoberá otázkou existencie naliehavého právneho záujmu v obdobnej veci toho istého žalovaného a z ktorého vyplýva aj právny záver, že naliehavý právny záujem je daný aj z dôvodu právnej istoty v otázke skutočnej výšky dlhu.

82. Neprijateľnosť zmluvnej podmienky.

83. Ako súd konštatoval vyššie záväzkový vzťah medzi stranami sporu má spotrebiteľský charakter pri ktorom sa má za to, že musí ísť o také zmluvné dojednanie medzi dodávateľom a spotrebiteľom, ktoré obstoí v rámci povinnej súdnej kontroly neprijateľných podmienok so zreteľom na povahu a obsah a všetky osobitosti právneho úkonu, so zreteľom na vzájomné práva a povinnosti účastníkov spotrebiteľskej zmluvy a v neposlednom rade i so zreteľom na sankcionovanie nesplnenia povinnosti na strane oboch účastníkov. K tomu je potrebné uviesť, že zmluvné dojednania medzi účastníkmi spotrebiteľskej zmluvy podliehajú súdnej kontrole vo svetle imperatívu dobrých mravov.

84. Súd poukazuje na rozsudok Súdneho dvora z 27.02.2014 vo veci sp. zn. C-470/12, bod 41, v ktorom Súdny dvor výslovne deklaroval, že „možnosť súdu skúmať nekalosúťažné podmienky aj bez návrhu predstavuje vhodný prostriedok na dosiahnutie výsledku stanoveného v článku 6 Smernice 93/13, teda zabránenie tomu, aby bol jednotlivý spotrebiteľ viazaný nekalou podmienkou a zároveň na dosiahnutie cieľa stanoveného v článku 7 tejto smernice, pretože takéto preskúmanie môže mať odradzujúci účinok smerujúci k ukončeniu používania nekalých podmienok v zmluvách uzavretých so spotrebiteľmi zo strany predajcov alebo dodávateľov

2C/159/2016

- 14 -

(rozsudky z 21. novembra 2002, Cofidis, C-473/00, Zb. s. I-10875, bod 32, a Mostaza Claro, C-168/05, Zb. s. I-10421, bod 25)“.

85. Žalobkyňa v žalobe tvrdí, že v zmluvnom vzťahu so žalovaným nastala hrubá nerovnováha v právach a povinnostiach zmluvných strán v neprospech spotrebiteľa. V bode 10. Všeobecných podmienok poskytnutia úveru prvá veta sa týka uznania dlžnej sumy dlžníkom. Podľa žalobkyne, uznávací prejav by bol urobený platne iba ak by šlo o slobodné, vážne určité a najmä jednostranné konanie zo strany dlžníka. V danom prípade sa jedná o formulárové vtesnenie textu do obchodných podmienok pod zámienkou, aby táto skutočnosť unikla pozornosti dlžníka. Predmetná zmluvná podmienka, ktorú žalovaný naďalej používa už bola ako neprijateľná posúdená v konaniach vedených KS Prešov rozsudky sp. zn. 1Co/2/2015 zo dňa 11.3.2015, sp. zn. 4Co/52/2015 zo dňa 21.10.2015 a zo dňa 17Co/50/2015 z 6.8.2015. Ďalej uvádza, že predmetný úver je úžerný, podľa všeobecných podmienok poskytnutia

úveru, je úrok vo výške 1/3 z poplatku uvedeného v zmluve vo výške 480 eur, t.j. 160 eur. Za jeden mesiac trvania zmluvy o úvere je úrok 80 eur a za rok 960 eur. Pri poskytnutom úvere 1 600 eur je ročná úroková sadzba vo výške 60 %, pričom priemerná úroková miera nových obchodov pri spotrebiteľských úveroch so splatnosťou do 1roka v novembri 2012 bola 9,13 %.

86. Je potrebné súhlasiť s tvrdeniam žalobkyne týkajúcich sa jednak uznania dlžnej sumy, jednak poplatkov. Uznávací prejav čo do dôvodu a výšky podľa zmluvy, by bol urobený platne iba ak by šlo o slobodné, vážne určité a najmä jednostranné konanie zo strany dlžníka (žalobkyne). V danom prípade sa jedná o formulárové vtiesnenie textu do Všeobecných podmienok poskytnutia úveru pod zámienkou, aby táto skutočnosť unikla pozornosti dlžníka (spotrebiteľa).

87. Rovnako sa súd stotožnil s tvrdením žalobkyne týkajúcom sa poplatku - Tretina poplatku predstavuje dohodnutý úrok a zvyšné dve tretiny zahŕňajú náklady na vypracovanie a uzatvorenie Zmluvy o úvere spolu so všetkou administratívou s tým spojenou. V 2/3-tinách je administratívny poplatok neúmerný vysoký. Ide o vágne ustanovenie, ktoré vôbec nešpecifikuje, o aké činnosti ide, pričom 2/3- tina z tohto poplatku predstavujú náklady na vypracovanie a uzatvorenie zmluvy, 1/3 - tina predstavuje úrok. Za úver dojednaný na dobu 2 mesiacov vo výške 1600 eur mal spotrebiteľ zaplatiť 480 eur, čo je ďaleko za hranicou primeranosti a znamená úžeru.

88. V spojení s evidentným zhoršením zmluvného postavenia spotrebiteľa, keď žalovaný si nárokoval poplatky za úkony, ktoré nie sú spotrebiteľovi (žalobkyni) známe ani len svojim obsahom. Výška tohto poplatku prevyšuje sumu, ktorú má spotrebiteľ zaplatiť ako úrok a nie je ani ničím odôvodnené, prečo poplatok závisí od výšky poskytnutého úveru. Nie je jasné, z akých dôvodov žiada žalovaný vyšší poplatok od spotrebiteľa, ktorému požičiava vyššiu sumu, ako od spotrebiteľa, ktorému požičiava menej, a nie je známa odôvodnenosť výšky administratívneho poplatku od výšky požičanej sumy, takáto zmluvná podmienka nemôže požívať právnu ochranu.

2C/159/2016

- 15 -

89. Samotná skutočnosť, že právna úprava explicitne nelimituje výšku poplatku neznamena, že žalovaný je oprávnený požadovať jeho zaplatenie v ľubovoľnej výške. Dojednanie o poplatku podlieha prieskumu vo svetle princípu dobrých mravov, civilnoprávnej úžery a v neposlednom rade prieskumu v zmysle ust. § 53 Občianskeho zákonníka.

90. Žalobkyňa ako spotrebiteľ nebola s jeho podstatou oboznámená, poplatok nie je náležite špecifikovaný a viaže sa na bližšie neurčené náklady na vypracovanie a uzavretie zmluvy spolu so všetkou administratívou s tým spojenou. Podstatou administratívneho poplatku je pridanie bližšie nešpecifikovaných a spotrebiteľovi nevysvetlených nákladov, ktoré nie sú preukázané.

91. Túto zmluvnú podmienku upravenú v bode 10. Všeobecných podmienok týkajúcu sa uznávacieho prejavu dlžníka a platenia poplatku považuje súd za neprijateľnú zmluvnú podmienku v úverovej zmluve so spotrebiteľom, pretože nepochybne spôsobuje značnú nerovnováhu v právach a povinnostiach medzi dodávateľom a spotrebiteľom v neprospech spotrebiteľa, oprávňuje dodávateľa na neprimerane vysoké plnenie a taktiež takáto zmluvná podmienka je v neposlednom rade v rozpore s princípom dobrých mravov (§ 39 Občianskeho zákonníka).

92. Predmetná zmluvná podmienka (druhá jej časť týkajúca sa 2/3 poplatkov) , ktorú žalovaný naďalej používa už bola ako neprijateľná posúdená v konaniach vedených KS Prešov rozsudky sp. zn. 1Co/2/2015 zo dňa 11.3.2015, sp. zn. 4Co/52/2015 zo dňa 21.10.2015 a zo dňa 17Co/50/2015 z 6.8.2015, 17Co/162/2016 z 8.11.2016 či 17Co/117/2016 z 4.10.2016.

93. Občiansky zákonník obsahuje demonštratívny výpočet neprijateľných zmluvných podmienok. To znamená, že súdu nebráni žiadna prekážka, aby vyvodil dôsledky zo zmluvného dojednania v štandardnej formulárovej zmluve, ak spôsobuje hrubú nerovnováhu v právach a povinnostiach medzi dodávateľom a spotrebiteľom v neprospech spotrebiteľa podľa § 53 ods. 1 Občianskeho zákonníka.

94. Zmluvná podmienka v Zmluve o úvere č. XXXXXXXXXX zo 27.11.2012 v bode 10. Všeobecných podmienok poskytnutia úveru - Dlžník uznáva dlžnú sumu vrátane poplatku v celej výške na základe tejto zmluvy ako svoj dlh voči veriteľovi, čo do dôvodu aj výšky tak, ako je uvedené v tejto zmluve a zaväzuje sa ju hradíť v mesačných splátkach, tak ako je uvedené na prvej strane tejto zmluvy. Tretina poplatku predstavuje dohodnutý úrok a zvyšné dve tretiny náklady na vypracovanie a uzatvorenie Zmluvy o úvere spolu so všetkou administratívou s tým spojenou nepochybne spôsobuje značnú nerovnováhu v právach a povinnostiach medzi dodávateľom a spotrebiteľom v neprospech spotrebiteľa, oprávňuje dodávateľa na neprimeranú výhodu (uznávací prejav) a na neprimerane vysoké plnenie, a preto je v zmysle generálnej klauzuly uvedenej v § 53 ods. 1 Obč. zák. a s porušením princípu dobrých mravov neprijateľná.

95. Rozpor s dobrými mravmi predstavuje také konanie, ktoré je zjavne právne
2C/159/2016

- 16 -

neprijateľné, pretože je z hľadiska oprávnených záujmov strán a spoločnosti hrubo nevyvážené.

96. V zmluve o úvere bol dohodnutý príslušný poplatok v sume 480 eur, poplatok dojednaný v takejto výške podľa názoru súdu neobstojí pri posudzovaní súladu výšky so zákonným znením ustanovenia § 53 ods. 6 Obč. zák. účinného od 01.06.2010. Súd považuje dojednaný poplatok, čo je v podstate zmluvná odmena ako zmluvnú podmienku za neprijateľnú.

97. Za neprijateľnú sa považuje aj zmluvná podmienka vyjadrujúca finančný záväzok spotrebiteľa za plnenie, ktoré mu po materiálnej stránke nie je dané a slúži v skutočnosti záujmom dodávateľa (tzv. teória skutočného plnenia spomínaná najčastejšie v súvislosti s poplatkami v spotrebiteľských úverových vzťahoch). Podľa názoru súdu pre spotrebiteľa je vždy neprijateľné spoplatňovanie akýchkoľvek úkonov a služieb dodávateľa, ktorými spotrebiteľovi neposkytuje skutočné protiplnenie, ale naopak tieto sú poskytované (vykonávané) vo vlastnom záujme dodávateľa.

98. Súd dodáva, že bez ohľadu na povahu tiesne, a teda aj využitie finančnej tiesne dlžníka v spojení s neprimeranou hodnotou protiplnenia predstavuje podľa názoru súdu konanie v rozpore s dobrými mravmi a na finančnom trhu pri požiadavke odbornej starostlivosti je takáto úverová politika neakceptovateľná.

99. Vzhľadom na všetky vyššie rozvedené skutočnosti súd má za to, že Zmluva o úvere č. XXXXXXXXXX uzatvorená medzi stranami sporu dňa 27.11.2012 sa považuje za úver bezúročný a bez poplatkov, potom má žalovaný právo len na vrátenie skutočnej sumy, ktorú vyplatil žalobkyni.

100. Vykonaným dokazovaním mal súd preukázať, že žalovaný poskytol žalobkyni sumu 1 600,- eur, pričom od žalobkyni prijal plnenie v sume 2 080,- eur, plnenie nad sumu 1 600,- eur predstavuje v zmysle § 451 ods. 2 Obč. zák. plnenie bez právneho dôvodu, ktoré je žalovaný v zmysle § 451 ods. 1 Obč. zák. povinný žalobkyni vydať.

101. Na základe uvedených skutočností súd žalobe v celom rozsahu vyhovel, zaviazal žalovaného vrátiť žalobkyni ňou požadovaný rozdiel medzi sumou poskytnutého úveru a sumou zaplatenou t.j. sumu 480 eur do troch dní od nadobudnutia právoplatnosti rozsudku.

102. Ďalej žalobkyňa žiadala priznať úroky z omeškania zo žalovanej sumy od nasledujúceho dňa po doručení žaloby žalovanému v sadzbe 8,75 %.

103. Vychádzajúc z ustanovenia § 563 Obč. zák. a podľa ustálenej súdnej praxe, pri nároku na vydanie bezdôvodného obohatenia je povinný subjekt povinný vydať bezdôvodné obohatenie prvý deň po tom, čo ho veriteľ požiadaval o splnenie. Ak nedošlo k požiadaniu dlžníkovi už skôr, treba za kvalifikované požiadanie považovať
2C/159/2016

žalobu, dňom zročnosti pohľadávky uplatnenej v žalobe však nebude deň nasledujúci po podaní žaloby na súde, ale deň po doručení tejto žaloby žalovanému. Žaloba bola žalovanému doručená dňa 11.1.2017, nasledujúcim dňom sa žalovaný dostal do omeškania. Na základe uvedeného potom súd priznal žalobkyni úrok z omeškania v sadzbe 8,05 % ročne od 12.1.2017 do zaplatenia zo sumy 480 eur a v prevyšujúcej časti žalobu ako nedôvodnú zamietol.

104. Trovy konania

105. Podľa § 251 C.s.p. trovy konania sú všetky preukázané, odôvodnené a účelne vynaložené výdavky, ktoré vzniknú v konaní v súvislosti s uplatňovaním alebo bránením práva.

106. Podľa § 255 ods. 1 C.s.p. súd prizná strane náhradu trov konania podľa pomeru jej úspechu vo veci.

107. Podľa § 255 ods. 2 C.s.p. ak mala strana vo veci úspech len čiastočný, súd náhradu trov konania pomerne rozdelí, prípadne vysloví, že žiadna zo strán nemá na náhradu trov konania právo.

108. Podľa § 262 ods. 1 C.s.p. o nároku na náhradu trov konania rozhodne aj bez návrhu súd v rozhodnutí, ktorým sa konanie končí.

109. Žalobkyňa mala plný úspech vo veci, preto jej súd priznal nárok na náhradu trov konania v plnom rozsahu 100 %.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku je prípustné odvolanie, ktoré sa podáva do 15 dní od doručenia tohto rozsudku na súde, proti rozhodnutiu ktorého odvolanie smeruje.

Odvolanie môže podať strana, v ktorej neprospech bolo rozhodnutie vydané.

V odvolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh).

Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže odvolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie odvolania.

Odvolanie možno odôvodniť len tým, že

- a) neboli splnené procesné podmienky,
- b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,
- c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,
- d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,

2C/159/2016

- e) súd prvej inštancie nevykonaval navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- g) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo
- h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Odvolanie proti rozhodnutiu vo veci samej možno odôvodniť aj tým, že právoplatné uznesenie súdu prvej inštancie, ktoré predchádzalo rozhodnutiu vo veci samej, má vadu uvedenú v odseku 1, ak táto vada mala vplyv na rozhodnutie vo veci samej.

Odvolacie dôvody a dôkazy na ich preukázanie možno meniť a dopĺňať len do uplynutia lehoty na podanie odvolania.

Ak povinný dobrovoľne nesplní, čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie, oprávnený môže podať návrh na vykonanie exekúcie podľa zák. č. 233/1995 Z.z.